

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ,
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 23-04-2015
Αρ. Πρωτ. 63486/Δ2

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Αν. Πασχαλίδου
Τηλέφωνο: 210-3443422

ΠΡΟΣ:

Goethe - Institut Athen
Ομήρου 14-16
106 72 Αθήνα

ΚΟΙΝ.:

- Περιφερειακές Δ/σεις Εκπ/σης
- Γραφεία Σχολ. Συμβούλων Δ.Ε.
(μέσω των Περιφερειακών
Δ/σεων Εκπ/σης)
- Διευθύνσεις Δ/θμιας Εκπ/σης
- Λύκεια (μέσω των Δ/σεων Δ.Ε.)

ΘΕΜΑ: Απάντηση επιστολής

Απαντώντας στην από 26-01-2015 επιστολή σας που αφορά σε έγκριση του εκπαιδευτικού προγράμματος «Πόλεμος και ειρήνη στα Βαλκάνια» και λαμβάνοντας υπόψη την με αρ. πρωτ. 2530/06-03-2015 εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σχετικό ντοκιμαντέρ δύναται να αξιοποιηθεί στη σχολική πράξη της Γ΄ Λυκείου, είτε τμηματικά είτε εξ ολοκλήρου, κατά την κρίση του διδάσκοντα και στο πλαίσιο της πολυπρισματικής προσέγγισης της ιστορίας και της άσκησης στον τρόπο μελέτης και έρευνας των ιστορικών πηγών, καθώς και ενός γενικότερου προβληματισμού σε σχέση με τη δυνατότητα ύπαρξης πολλαπλών οπτικών στην Ιστορία, τη διαφοροποίηση των ερευνητικών προσεγγίσεων, και τη δυνατότητα διεπιστημονικού διαλόγου, με σκοπό τη διεύρυνση αλλά και την όξυνση της κριτικής σκέψης των μαθητών.

Η χρήση του παραπάνω υλικού στη σχολική πράξη θα πρέπει να γίνεται α) σε σχέση με τους στόχους που διατυπώνονται στο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών της ιστορίας για το Λύκειο

«... Να γνωρίσουν οι μαθητές την ελληνική και παγκόσμια ιστορία από την αρχαιότητα ως σήμερα και να κατανοήσουν το βαθμό σύνδεσης της ιστορικής πορείας του Ελληνισμού με τις εξελίξεις που έλαβαν χώρα σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

- *Να κατανοήσουν, ειδικότερα, την πολυπλοκότητα του σύγχρονου κόσμου με τη συστηματική μελέτη του 20ού αιώνα.*

- *Να γνωρίσουν διαστάσεις του ιστορικού γίνεσθαι που δεν παρουσιάστηκαν ή δεν μελετήθηκαν συστηματικά στις προηγούμενες βαθμίδες της Εκπαίδευσης.*

- Να γνωρίσουν τους διάφορους πολιτισμούς, να εθιστούν στη διαδικασία μελέτης των σχέσεων μεταξύ των λαών, και να εκτιμήσουν τη συνεισφορά των λαών αυτών στον παγκόσμιο πολιτισμό.
- Να οικειωθούν το περιεχόμενο ιστορικών όρων και εννοιών, αναγκαίων για τη βαθύτερη και πληρέστερη ιστορική γνώση ή σχετικών με διαστάσεις της ιστορικής πραγματικότητας που δεν διδάχτηκαν στην εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση.
- Να εμβαθύνουν στα γεγονότα και να κατανοήσουν την πολυμορφία και τη διαπλοκή των αιτιακών παραγόντων που επηρεάζουν τη ζωή των ανθρώπων.
- Να συνδέουν και να συσχετίζουν με τρόπο τεκμηριωμένο γεγονότα και ιδέες διαφόρων εποχών και τόπων.
- Να συνθέτουν και παρουσιάζουν με τρόπο ολοκληρωμένο και διεξοδικό ιστορικά θέματα.
- Να αναλύουν ιστορικά δεδομένα και να τα αξιοποιούν για τη βαθύτερη κατανόηση του ιστορικού παρελθόντος.
- Να κατανοήσουν ότι η Ιστοριογραφία είναι «ανακατασκευή» του παρελθόντος, ότι βασίζεται σε πηγές και ότι συνιστά επιλεκτική διαδικασία.
- Να προσεγγίζουν κριτικά διάφορα είδη ιστορικών πηγών ανάλογα με το είδος τους και την εποχή στην οποία αναφέρονται.
- Να εισαχθούν στη διαδικασία κατανόησης, ανάλυσης και αξιολόγησης των διαφορετικών οπτικών με τις οποίες προσεγγίζονται και ερμηνεύονται τα ιστορικά γεγονότα και φαινόμενα από τους ιστορικούς.
- Να συλλαμβάνουν το ιστορικό παρελθόν ως ολότητα, σε κάθε εξεταζόμενη περίοδο, ως συνάρθρωση των ποικίλων πεδίων της ανθρώπινης δραστηριότητας.
- Να συνειδητοποιήσουν την ατομική και συλλογική ευθύνη του ανθρώπου για τη δημοκρατική λειτουργία της ανθρώπινης κοινωνίας και την πρόοδο του πολιτισμού.
- Να αναπτύξουν θετική στάση για την ανάγκη συμμετοχής τους στο ιστορικό γίνεσθαι...», καθώς και β) σε σχέση με το πλαίσιο που τίθεται στο βιβλίο του εκπαιδευτικού της ΙσΓ' Λυκείου, όσον αφορά στη διδακτική μεθοδολογία στο πλαίσιο της «πολυπρισματικής προσέγγισης της ιστορικής ύλης» (σ. 10 & 13) και, ειδικότερα, στην άσκηση ως προς την έρευνα και μελέτη των πηγών, άμεσων και έμμεσων, η οποία συμπεριλαμβάνει «την κριτική επεξεργασία της ιστορικής πληροφόρησης» (σ. 13) και συνίσταται στη «διερεύνηση της οπτικής του δημιουργού κάθε πηγής» (σ. 12) αλλά και στην περαιτέρω «σύγκριση των διαφορετικών οπτικών» (σ. 13) και σχολιασμό της εγκυρότητας και της αξιοπιστίας των ιστορικών πηγών μέσω της ενθάρρυνσης των μαθητών όχι μόνο για προβληματισμό πάνω στο υπάρχον υποστηρικτικό υλικό αλλά και για αναζήτηση επιπλέον υλικού με διαφορετικές οπτικές.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά τη διάθεση του ντοκιμαντέρ οι ενδιαφερόμενες σχολικές μονάδες μπορούν να απευθύνονται στο τηλ. **210-3661014** και στο e-mail Danae.Moraiti@Athen.goethe.org.

**Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ**

ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΜΠΑΡΛΑ

Εσωτ. Διανομή

Δ/νση Σπουδών, Προγρ/των & Οργάνωσης Δ.Ε., Τμ. Α'